

רע"פ 2742/13 - פהמי עיסא נ' מדינת ישראל

רע"פ 2742/13 - פהמי עיסא נ' מדינת ישראל עליון

רע"פ 2742/13

פהמי עיסא

נגד

מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

[28.04.2013]

כבוד השופט א' שהם

בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 24.3.2013, בעפ"ג 39830-01-13, שניתן

על-ידי כב' השופטים א' טל - סג"נ; ז' בוסתן; ו-ר' אמיר

בשם המבקש - פריג' אנואר

החלטה

1. לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, שניתן על-ידי כב' השופטים א' טל - סג"נ, ז' בוסתן, ו-ר' אמיר, בתיק עפ"ג 39830-01-13, מיום 24.3.2013. בפסק דינו, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש על גזר דינו של בית משפט השלום בפתח תקווה, אשר ניתן על-ידי כב' השופטת נ' מימון שעשוע, בת"פ 449-12, מיום 16.12.2012.

רקע והליכים קודמים

כתב האישום המתוקן

2. נגד המבקש הוגש כתב אישום מתוקן, אשר ייחס לו עבירה של הסעת תושב זר השוהה בישראל שלא כדין, לפי סעיף 12א(ג)(1) לחוק הכניסה לישראל, התשי"ב-1952 (להלן: חוק הכניסה לישראל). מהעובדות המתוארות בכתב האישום המתוקן עולה, כי ביום 13.8.2012, סמוך לשעה 08:30, בין כפר קאסם לראש העין, על כביש מספר 5, הסיע המבקש ברכבו, לתוך שטחי מדינת ישראל, 14 תושבים זרים, כאשר אין בידיהם אישורי כניסה, שהייה או עבודה כדין בישראל, וזאת תמורת עשרה שקלים עבור כל נוסע.

הדיון בבית משפט השלום

3. ביום 11.12.2012, הרשיע בית משפט השלום בפתח-תקווה את המבקש בביצוע העבירה אשר יוחסה לו בכתב האישום המתוקן, וזאת על יסוד הודאתו.

4. ביום 16.12.2012, גזר בית משפט השלום את עונשו של המבקש, תוך מתן משקל לעברו הפלילי המכביד, אשר כולל הרשעה בעבירה של חברות בהתאגדות בלתי חוקית משנת 1992; בעבירות של החזקת סמים וסחר בסמים; ובעבירות של גרם חבלה חמורה ופציעה. בגין עבירות אלה, ריצה המבקש עונשי מאסר ממושכים בשנים האחרונות. בית משפט השלום נתן דעתו לכך, כי עברו הפלילי של המבקש, אינו כולל עבירות על חוק הכניסה לישראל, אך הזכיר כי יש לחובתו של המבקש הרשעה בעבירה בטחונית, ושתי הרשעות בעבירות אלימות חמורות מהשנים האחרונות, המלמדות על מסוכנותו לציבור.

בית משפט השלום הוסיף, כי העבירה דנן נעברה בנסיבות מחמירות - שכן, המבקש הסיע יותר משישה תושבים זרים, ואף ביקש תשלום תמורת הכנסת השוהים הבלתי חוקיים לישראל. בית משפט השלום קבע, כי בנסיבות אלה, חוק הכניסה לישראל קובע, כי "הענישה המירבית הינה שלוש שנים ולא שנתיים כבהסעה 'רגילה', וגם הקנס גבוה פי ארבעה מהקנס המירבי שניתן להטיל בגין הסעה 'רגילה'".

עוד התייחס בית המשפט לטענת סנגורו של המבקש, ולפיה, על-פי הנחיות פרקליט המדינה, יש להקל עם מי שזו לו עבירה ראשונה מסוג זה. בית המשפט דחה טענה זו, והזכיר את סעיף 5 להנחיות, בו נאמר במפורש, כי מדיניות הענישה המקלה, ביחס לעבירות שבוצעו לפני התיקון לחוק, לא תחול באחד מן המקרים הבאים: במקרה של הסעה בתשלום, על-ידי מי שאינו מורשה להסעה בתשלום; במקרה בו קיים רישום פלילי למסיע, בעבירות נגד בטחון המדינה; או כאשר המסיע הסיע שלושה שוהים בלתי חוקיים ויותר, שאינם מקרובי משפחתו. בית משפט השלום קבע, באופן חד-משמעי, כי כל שלש הנסיבות המחמירות הללו, התקיימו במקרה דנן. לא זו אף זו, בית המשפט עמד על כך, כי הנחיות אלה של פרקליט המדינה ניתנו עובר לתיקון לחוק, בחודש מרץ 2010, ומשכך הן אינן חלות בענייננו.

בית משפט השלום שקל לזכותו של המבקש, את העובדה, כי ל-13 מתוך 14 הנוסעים אשר הסיע, היו אישורי שהייה בקו התפר, ואולם, בית המשפט ציין, כי קיימת הבחנה בין סוגי היתרי הכניסה השונים, ויש הבדל בין היתרי שהייה בקו התפר לבין היתרי שהייה בתחומי מדינת ישראל. נקבע, בהקשר זה, כי "מי שלא בדק את האישורים וביצע הסעה בתשלום של כמות אנשים גדולה, נטל על עצמו בידועין סיכון להכנסת גורמים המסכנים את אזרחי המדינה, משיקולי בצע כסף בלבד".

בית משפט השלום קבע בגזר דינו, כי מתחם הענישה, בנסיבותיה של ההסעה דנן, נע בין מספר חודשי מאסר בפועל, לבין 18 חודשי מאסר בפועל, והוסיף כי "איני סבורה כי ענישה בדרך של עבודות שירות, שהיה ניתן לשקול בחיוב אלמלא עברו הפלילי המכביד של הנאשם [המבקש] בעבירות אלימות, מהשנים האחרונות, היא דרך ענישה הולמת במקרה דנן". לפיכך, השית בית משפט השלום על המבקש את העונשים הבאים: 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל; 8 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, שלא יעבור עבירה שבה הורשע; 6 חודשי מאסר על תנאי, למשך שלוש שנים, לבל יעבור עבירה אחרת על חוק הכניסה לישראל; פסילת רישיון הנהיגה בפועל לתקופה של 3 חודשים מיום שחרורו מהמאסר; 6 חודשי פסילה על תנאי של רישיון הנהיגה, למשך שלוש שנים מיום שחרורו; וקנס בסכום של ₪ 4,000, או חודש מאסר תמורתו. הדיון בבית המשפט המחוזי

5. המבקש ערער לבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, והשיג על חומרת עונש המאסר בפועל שהושת עליו. בערעורו, טען המבקש, כי בית משפט קמא: חרג ממתחם העונש הראוי; חרג מהמדיניות שנקבעה בהנחיות פרקליט המדינה; לא התחשב בכך שכתב האישום נגד חמישה מבין השוהים הבלתי חוקיים נמחק, ולגבי שמונה מהם, כלל לא הוגש כתב אישום, כאשר שוהה בלתי חוקי אחד, שהורשע בדין - נדון לשבעה ימי מאסר בלבד, בנוסף ל-14 ימי מאסר על תנאי. עוד טען המבקש, כי אינו יודע קרוא וכתוב, ומשכך הסתמך על התנהגותם של השוטרים אשר היו במחסום, ואשר התירו לשוהים הבלתי חוקיים להיכנס לשטח ישראל. לבסוף טען המבקש, כי בית משפט קמא לא נתן משקל לקולא לגילו המבוגר, לנסיבות האישיות, להודאתו באשמה, להיותו המפרנס היחיד במשפחתו, ולהיותו נתון במעצר בית במשך כ-4 חודשים.

6. ביום 24.3.2013, דחה בית המשפט המחוזי את ערעורו של המבקש. בפסק דינו, עמד בית המשפט המחוזי על הנסיבות המחמירות בביצוע העבירה, הנעוצות במספר השוהים הבלתי חוקיים שהוסעו על-ידי המבקש, וזאת תמורת שכר, גם אם לבסוף, לא קיבל המבקש את שכרו, עקב מעצרו. אשר לטענתו של המבקש, כי אינו יודע קרוא וכתוב, קבע בית המשפט המחוזי, כי אין בכך כדי להקל עליו, "שכן מן הראוי היה שיבדוק בדיקה מקפידה את המסמכים שהציגו בפניו השוהים הבלתי חוקיים שכן מדובר באישורי שהייה בקו התפר, שאין דינם כדין אישורי שהייה בתחומי מדינת ישראל". בית המשפט המחוזי לא התעלם מהעובדה, כי חלק מהשוהים הבלתי חוקיים לא עמד לדין, ולגבי חלק אחר - נמחק כתב האישום שהוגש. בית המשפט המחוזי קבע, לעניין זה, כי אין בכך כדי להביא להקלה נוספת בדינו של המבקש, מעבר לעונש, אשר הושת עליו בבית משפט קמא. עוד התייחס בית המשפט המחוזי, לעברו הפלילי של המבקש, הכולל עבירת סמים ועבירות אלימות מהעת האחרונה. אשר לטענת המבקש, בנוגע להנחיות פרקליט המדינה, נקבע כי אין להן תחולה בעניינו של המבקש, מהנימוקים שפורטו על-ידי בית משפט השלום, ואין בהן כדי להביא להקלה נוספת בעונשו של המבקש. לאור האמור, החליט בית המשפט המחוזי לדחות את הערעור ושלא להתערב בעונש שהשית בית משפט קמא על המבקש.

הבקשה לרשות ערעור

7. ביום 18.4.2013, הגיש המבקש בקשת רשות ערעור לבית-משפט זה, המונחת לפניי. בבקשתו, שהוגשה באמצעות בא-כוחו, עו"ד אנואר, חוזר המבקש על עיקרי טענותיו, כפי שאלו הועלו בפני בית המשפט המחוזי. לגישתו של המבקש, מחיקת כתבי האישום נגד תושבי השטחים שהוסעו על-ידו, מעלה שאלות משפטיות נכבדות, כמו, אכיפה בדרנית ואפליה בין נאשמים, ואף מעלה תהיות בדבר טיב הראיות שהיו נגדו, ולגבי התנהלות המשטרה בפרשה זו. לטענת המבקש, לו נמחק כתב האישום נגד תושבי השטחים, עוד טרם שניתן גזר הדין בעניינו, הוא היה זוכה להקלה בעונשו. עוד הוסיף וטען המבקש, כי מכיוון שאינו יודע קרוא וכתוב, הוא סבר כי בידי הנוסעים תושבי השטחים, יש אישורים, התקפים גם לגבי כניסה לתוך שטח ישראל. המבקש חזר והדגיש כי זוהי עבירתו הראשונה, בניגוד לחוק הכניסה לישראל, וכי העונש אשר הוטל עליו, חורג מהנחיות פרקליט המדינה ומרמת הענישה במקרים דומים. לפיכך, עתר המבקש להעניק לו רשות ערעור, ולהקל בעונשו, אשר הוטל עליו.

דין והכרעה

8. למקרא האמור בבקשה, נחה דעתי, כי אין עילה ליתן למבקש רשות ערעור ב"גלגול שלישי", בעניין הנדון. הלכה פסוקה היא, כי בקשת רשות ערעור תינתן במשורה, ואך במקרים ייחודיים ונדירים, המעלים שאלה בעלת חשיבות משפטית או ציבורית, החורגת מעניינם הפרטי של הצדדים לה, או כאשר עסקין במקרים חריגים, בהם מתגלה חוסר צדק של ממש, או עיוות דין שנגרם למבקש (ראו, רע"פ 1271/13 סויסה נ' מדינת ישראל (7.3.2013); רע"פ 1973/13 חסן נ' מדינת ישראל (24.3.2013); רע"פ 2129/13 זכרי נ' מדינת ישראל (7.4.2013); רע"פ 2197/13 ג'מאל נ' מדינת ישראל (17.4.2013)). במקרה דנן, בקשת רשות הערעור אינה מעוררת כל שאלה משפטית או ציבורית רחבת היקף, כפי שמנסה בא-כוחו של המבקש לטעון, וכל טענותיו של המבקש נוגעות במישור לענייניו האישי בלבד. בנסיבות אלה, ברי כי דין הבקשה להידחות.

יתרה מזאת. עיון בבקשה מגלה, כי הלכה למעשה, מדובר בחזרה על הודעת הערעור, אשר הגיש המבקש לבית המשפט המחוזי, וגם מסיבה זו, הבקשה אינה עומדת בקריטריונים הנהוגים למתן רשות ערעור. כפי שציינתי בהחלטות קודמות, אין בידי לאפשר, במסגרת הליך שיפוטי נוסף, מעין "מקצה שיפורים", בבחינת ערעור נוסף על פסק דינו של בית המשפט המחוזי (ראו, לעניין זה, רע"פ 9019/12 חטיב נ' מדינת ישראל (17.12.2012); רע"פ 158/13 עוז נ' מדינת ישראל (7.2.2013); רע"פ 1587/13 אילייב נ' מדינת ישראל (6.3.2013)).

עוד ראוי להזכיר, בהקשר זה, את ההלכה המושרשת, לפיה טענות בדבר חומרת העונש אינן מהוות, כשלעצמן עילה לדיון ב"גלגול שלישי", בפני בית-משפט זה, פרט למקרים מובהקים, המגלים חריגה בולטת ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות (ראו, רע"פ 711/13 הנסן נ' מדינת ישראל (30.1.2013); רע"פ 1749/13 דשן נ' מדינת ישראל (14.3.2013); רע"פ 2063/13 שטרול נ' מדינת ישראל (7.4.2013)).

9. לגופו של עניין, ולמעלה מן הצורך, אתיחס בקצרה לעונש שנגזר על המבקש, ואשר אושר על-ידי ערכאת הערעור. לאחר שבחנתי את פסקי הדין של הערכאות הקודמות, הגעתי למסקנה כי אין בגזר הדין כל סטייה ממדיניות הענישה המקובלת, בעבירות מסוג זה. שתי הערכאות התייחסו לעובדה, כי העבירה בוצעה בנסיבות מחמירות, וקבעו, כי בנסיבות העניין, אין מנוס מהטלת עונש מאסר לריצוי בפועל, וזאת נוכח עברו הפלילי המכביד של המבקש, והעובדה שהוא הסייע מספר גדול של שוהים בלתי חוקיים, תמורת שכר. עוד נקבע, וגם בכך אין מקום להתערב, כי הנחיות פרקליט המדינה אינן חלות בעניינו של המבקש, וכי אין להקל בדינו, חרף העובדה כי לגבי חלק מהנוסעים ברכב, לא הוגש או נמחק כתב האישום.

אין צורך להכביר מילים רבות, על חומרת העבירה שעניינה הסעת שוהים בלתי חוקיים לתחומי מדינת ישראל, על המשמעויות הבטחוניות שיש לדבר, כפי שנקבע בפסיקתו של בית משפט זה (ראו לדוגמא, ע"פ 5424/07 בדריה נ' מדינת ישראל (17.10.2007)).

10. על יסוד הטעמים המפורטים לעיל, לא מצאתי כי קיימת הצדקה לדון בעניינו של המבקש במסגרת הליך שיפוטי נוסף, והנני דוחה את הבקשה למתן רשות ערעור.

המבקש יתייצב לריצוי עונשו ביום 19.5.2013, עד לשעה 10:00, בימ"ר הדרים, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, וזאת כפי שנקבע בפסק דינו של בית המשפט המחוזי מיום 24.3.2013. המבקש יתייצב למאסרו כשברשותו תעודת זהות או דרכון ועותק מהחלטה זו. על המבקש לתאם את הכניסה למאסר, עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: ***** או *****.

ניתנה היום, י"ח באייר התשע"ג (28.4.2013).